

ปัจจัยของพ่อแม่ที่สัมพันธ์กับการสื่อสารเรื่องเพศกับลูกวัยรุ่น

นางสาวจิรวัดณา แก้วหนองเสม็ด

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2546

ISBN 974-17-4985-6

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 21939706

12 พ.ย. 2549

PARENTAL FACTORS RELATED TO COMMUNICATING ABOUT SEX
WITH THEIR ADOLESCENTS

Miss Jirawattana Kaewnongsamet

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Developmental Psychology

Faculty of Psychology

Chulalongkorn University

Academic Year 2003

ISBN 974-17-4985-6

จิรวัดนา แก้วหนองเสม็ด : ปัจจัยของพ่อแม่ที่สัมพันธ์กับการสื่อสารเรื่องเพศกับลูกวัยรุ่น.
(PARENTAL FACTORS RELATED TO COMMUNICATING ABOUT SEX WITH
THEIR ADOLESCENTS) อ. ที่ปรึกษา : รศ. ศิราภรณ์ ทับสายทอง, 122 หน้า.
ISBN 974-17-4985-6

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยของพ่อแม่ที่สัมพันธ์กับการสื่อสารเรื่องเพศกับลูกวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 5 และ 6 ในกรุงเทพมหานคร มีจำนวนทั้งสิ้น 228 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มวัยรุ่นที่พ่อแม่มีการสื่อสารเรื่องเพศกับลูกในระดับต่ำ จำนวน 114 คน และกลุ่มวัยรุ่นที่พ่อแม่มีการสื่อสารเรื่องเพศกับลูกในระดับสูง จำนวน 114 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของพ่อแม่และวัยรุ่น แบบสอบถามการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างพ่อแม่กับลูกวัยรุ่นตามการรับรู้ของลูกและแบบสอบถามลักษณะนิสัยของพ่อแม่ตามการรับรู้ของลูกวัยรุ่น ข้อมูลได้รับการวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์การจำแนกกลุ่ม (Discriminant Analysis) ด้วยวิธีการวิเคราะห์แบบขั้นตอน (Stepwise) โดยใช้สถิติวิลคิส แลมดา (Wilks' Lambda) เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกตัวแปรเข้าวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า มีตัวแปร จำนวน 6 ตัวแปร จาก 48 ตัวแปร ที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของการเป็นสมาชิกกลุ่มวัยรุ่นที่พ่อแม่มีการสื่อสารเรื่องเพศกับลูกในระดับสูง และกลุ่มวัยรุ่นที่พ่อแม่มีการสื่อสารเรื่องเพศกับลูกในระดับต่ำ ได้ถึงร้อยละ 55.9 ซึ่งตัวแปร 6 ตัวที่สัมพันธ์กับการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างพ่อแม่กับลูกวัยรุ่น มีดังนี้ (1) การให้กำลังใจไม่ทำให้อับอาย ($C_i = 0.727$) (2) การมีความผูกพันรักใคร่ในครอบครัว ($C_i = -0.358$) (3) การให้ความช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหา ($C_i = 0.354$) (4) การให้ข้อมูลหรือคำแนะนำที่ถูกต้อง ($C_i = 0.290$) (5) การรับฟังความคิดเห็นและเสนอความคิดเห็น ($C_i = 0.259$) (6) พ่อที่มีการศึกษาสูง (ระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า) ($C_i = 0.227$) และ มีความแม่นยำในการคาดคะเนการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างพ่อแม่กับลูกวัยรุ่นได้ถูกต้องถึงร้อยละ 89.0

สาขาวิชา.....จิตวิทยาพัฒนาการ.....ลายมือชื่อนิสิต.....
ปีการศึกษา.....2546.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

43781056 : MAJOR DEVELOPMENTAL PSYCHOLOGY

KEY WORD : PARENTAL FACTORS/ COMMUNICATING ABOUT SEX / ADOLESCENTS

JIRAWATTANA KAEWNONGSAMET : PARENTAL FACTORS RELATED TO COMMUNING ABOUT SEX WITH THEIR ADOLESCENTS. THESIS

ADVISOR : ASSOC. PROF. SIRANG TUBSAITONG, 122 pp.

ISBN : 974-17-4985-6

The purpose of this research was to study parental factors related to communicating about sex with their adolescents. The sample of this research were 228 Matayom Suksa 4 5 and 6 students in the Bangkok Metropolis, dividing into 2 groups : (1) 114 students having high level of sexual communication with their parents (2) 114 students having low level of sexual communication with their parents. The research instruments were 3 questionnaires : Personal Data Questionnaire of Parents and Adolescents, Communication about Sex between Parents and Adolescents Questionnaire, including Adolescents' Perception of Parental Characteristics Questionnaire. The data were analyzed by stepwise discriminant analysis technique and using Wilks' Lambda as the entry criterion.

The result is as follows : 6 of the total 48 variables account for 55.9 percent of the variance of group membership between high level of sexual communication with their parents and low level of sexual communication with their parents. The 6 variables that relate to communicating about sex with their adolescents are : (1) Supporting and unhumiliating ($C_i = 0.727$) (2) Attachment in the family ($C_i = -0.358$) (3) Assistance when facing problems ($C_i = 0.354$) (4) Giving informations and good guidance ($C_i = 0.290$) (5) Listening and offering proper advice ($C_i = 0.259$) (6) High educational level of fathers ($C_i = 0.227$). And the percentage of correct classification for predicted group membership of communicating about sex between parents and their adolescents is 89.0.

Field of study ...Developmental Psychology.... Student's signature.....*JIRAWATTANA KAEWNONGSAMET*

Academic year.....2003.....Advisor 's signature.....*Sirang Tub*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งของ รศ. ศีรางค์ ทับสายทอง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านกรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการวิจัย รวมถึงการพิจารณาตรวจแก้ไขเนื้อหาวิทยานิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่อย่างดีตลอดมา จึงขอขอบพระคุณในความเมตตาที่ท่านได้มอบให้ด้วยความซาบซึ้งอย่างสูง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ รองศาสตราจารย์ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิรมล ชยุดสาหกรรม ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิที่สละเวลาในการตรวจแก้ไขเครื่องมือและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.นงลักษณ์ วิรัชชัย รองศาสตราจารย์ ดร. สมโภชน์ เอี่ยมสุภาชาติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรรณระพี สุทธิวรรณ เป็นอย่างสูงที่ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้สถิติวิเคราะห์ผล

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ คณาจารย์และนักเรียนของโรงเรียนทั้ง 5 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม โรงเรียนวัดราชโอรส โรงเรียนวัดนवलนรดิศ โรงเรียนราชวินิตมัธยม และโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้

สุดท้ายผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ น้องสาว คุณสุวิวัฒน์ แก้ววิริยะชูชัย และเพื่อนๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องของทุกคนที่คอยให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจที่สำคัญยิ่ง ตลอดระยะเวลาของการศึกษาครั้งนี้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ

บทที่

1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
วัตถุประสงค์ของงานวิจัย.....	31
ขอบเขตของงานวิจัย.....	31
ตัวแปรของการวิจัย.....	32
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	34
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	37
2. วิธีดำเนินการวิจัย.....	38
กลุ่มตัวอย่าง.....	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	39
วิธีดำเนินการวิจัย.....	63
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
การนำเสนอข้อมูล.....	65
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4. การอภิปรายผลการวิจัย.....	83
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	98
รายการอ้างอิง.....	103
ภาคผนวก.....	111
ภาคผนวก ก.....	112
ภาคผนวก ข.....	113
ภาคผนวก ค.....	118
ภาคผนวก ง.....	120
ภาคผนวก จ.....	121
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	122

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับคะแนนรวมข้ออื่นๆ ทั้งหมด (CITC) ของการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างพ่อแม่กับลูกวัยรุ่น.....	43
2. แสดงค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของแบบสอบถามการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างพ่อแม่กับลูกวัยรุ่น ในแต่ละองค์ประกอบ.....	48
3. แสดงค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับคะแนนรวมข้ออื่นๆ ทั้งหมด (CITC) ของลักษณะนิสัยของพ่อแม่ตามการรับรู้ของลูก.....	52
4. แสดงค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของแบบสอบถามลักษณะนิสัยของพ่อแม่ตามการรับรู้ของลูก ทั้ง 11 องค์ประกอบ.....	58
5. แสดงการให้คะแนนตัวแปรระดับชั้นแต่ละตัวจากตัวแปรกลุ่มอายุของพ่อ.....	59
6. แสดงการให้คะแนนตัวแปรระดับชั้นแต่ละตัวจากตัวแปรกลุ่มระดับการศึกษาของพ่อ.....	59
7. แสดงการให้คะแนนตัวแปรระดับชั้นแต่ละตัวจากตัวแปรกลุ่มอาชีพของพ่อ.....	60
8. แสดงการให้คะแนนตัวแปรระดับชั้นแต่ละตัวจากตัวแปรกลุ่มรายได้ของพ่อ.....	60
9. แสดงการให้คะแนนตัวแปรระดับชั้นแต่ละตัวจากตัวแปรกลุ่มอายุของแม่.....	61
10. แสดงการให้คะแนนตัวแปรระดับชั้นแต่ละตัวจากตัวแปรกลุ่มระดับการศึกษาของแม่.....	61
11. แสดงการให้คะแนนตัวแปรระดับชั้นแต่ละตัวจากตัวแปรกลุ่มอาชีพของแม่.....	62
12. แสดงการให้คะแนนตัวแปรระดับชั้นแต่ละตัวจากตัวแปรกลุ่มรายได้ของแม่.....	62
13. แสดงค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรทุกตัวจากการวิเคราะห์ด้วยวิธีตรง (Direct method).....	68
14. แสดงการสรุปตัวแปรที่สามารถจำแนกกลุ่มเรียงตามลำดับขั้นที่นำมาประมวลวิเคราะห์เพิ่มขึ้น ชั้นละ 1 ตัวแปร.....	71
15. เมตริกโครงสร้าง (Structure Matrix) แสดงลำดับค่าสัมประสิทธิ์โครงสร้าง (Structure coefficients).....	72

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
16. แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการให้กำลังใจไม่ทำให้ลูกอับอาย จำแนกตามกลุ่มการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างพ่อแม่กับลูกวัยรุ่น.....	76
17. แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการให้ความช่วยเหลือเมื่อลูก เกิดปัญหา จำแนกตามกลุ่มการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างพ่อแม่กับลูกวัยรุ่น.....	76
18. แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการรับฟังความคิดเห็นของลูก และเสนอความคิดเห็น จำแนกตามกลุ่มการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างพ่อแม่ กับลูกวัยรุ่น.....	77
19. แสดงค่าเฉลี่ยส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของการให้ข้อมูลหรือคำแนะนำที่ถูกต้อง จำแนกตามกลุ่มการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างพ่อแม่กับลูกวัยรุ่น.....	77
20. แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีความผูกพันรักใคร่ในครอบครัว จำแนกตามกลุ่มการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างพ่อแม่กับลูกวัยรุ่น.....	78
21. แสดงจำนวนและร้อยละของพ่อที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า จำแนกตามกลุ่มการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างพ่อแม่กับลูกวัยรุ่น.....	78
22. แสดงค่าสัมประสิทธิ์คานอนิคัลมาตรฐาน (Standard Canonical Discriminant Function coefficients).....	79
23. แสดงผลการจำแนกกลุ่มที่เป็นจริงและกลุ่มที่คาดคะเน และสัดส่วนที่ทำการ จำแนกถูกต้องในแต่ละกลุ่มของทั้งสองกลุ่ม.....	82
24. แสดงค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของพ่อแม่โดยจำแนกตามกลุ่มการสื่อสารเรื่องเพศ ระหว่างพ่อแม่กับลูกวัยรุ่น.....	118
25. แสดงค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของลูกวัยรุ่นจำแนกตามกลุ่มการสื่อสารเรื่องเพศ ระหว่างพ่อแม่กับลูกวัยรุ่น.....	120
26. แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่นำมาศึกษา.....	121